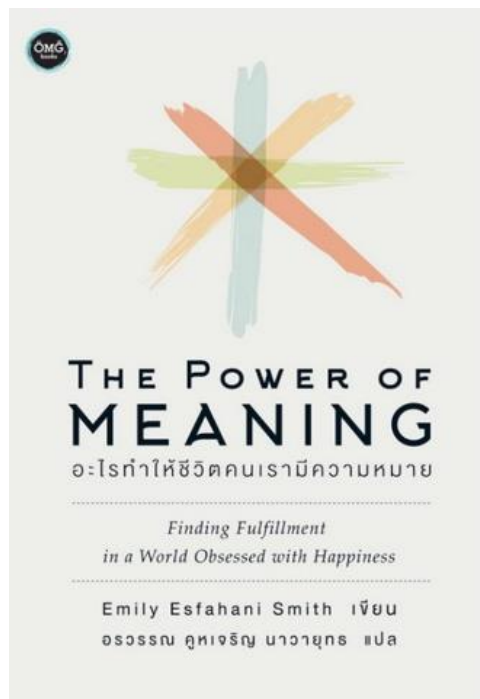

บทปริทัศน์หนังสือ (Book Review)

The Power of Meaning อะไรทำให้ชีวิตคนเรามีความหมาย

ขวัญชนก นัยจริญ^{1*}

Khwanchanok Naijarun^{1*}

ผู้เขียน	Emily Esfahani Smith
ผู้แปล	อรวรรณ คูหเจริญ นาวายุทธ
สำนักพิมพ์	OMG BOOKS สำนักพิมพ์ไอมายก้อด
ราคา	300 บาท
จำนวน	303 หน้า

^{1*} สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Thai Language Program, Humanities and Social Sciences Faculty, Pibulsongkram Rajabhat University

*Corresponding author; email: nkhwanchanok@psru.ac.th

ท่ามกลางความเจริญของเทคโนโลยี ความก้าวหน้าของเศรษฐกิจ การก้าวกระโดดของระบบทุนนิยม ทำให้ชีวิตของผู้คนต้องไหลวนไปกับกระแสของวัฒนธรรมบริโภคนิยม การแข่งขันกลายเป็นความโดดเด่นท้าทายที่เชิญชวนให้มนุษย์แก่งแย่ง ชิงดี และครอบครอง ศีลธรรมในใจผู้คนลดน้อยลงขณะที่ปัญหาสังคมเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ต่อมาเมื่อสังคมโลกต้องประสบภาวะโรคระบาดโควิด - 19 ขว่วคราวเกี่ยวกับการทำอัตวินิบาตกรรม หรือการฆ่าตัวตายของผู้คนเกิดขึ้นบ่อยครั้ง พอ ๆ กับผู้ป่วยโรคซึมเศร้าที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ปริทัศน์มีความเห็นว่าปรากฏการณ์เหล่านี้เป็นความล้มเหลวของการใช้ชีวิตไปตามกระแสนิยม เป็นผลผลิตของการใช้ชีวิตอย่างไร้ความหมาย

ปัจจุบันวรรณกรรมร่วมสมัยประเภทความเรียงแนวพัฒนาชีวิตได้ดีพิมพ์เผยแพร่แนวทางการใช้ชีวิตอย่างมีความหมาย (Meaning of Life) รวมถึงนวนิยายแปลต่าง ๆ ก็นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอย่างมีความหมายอย่างต่อเนื่องด้วย เช่น นวนิยายเรื่อง ทะมึงกับเด็กชายและความหมายของชีวิต (2564) เขียนโดยฮาเสะ เซชู นวนิยายเรื่อง เด็กชาย นก และช่างต่อโลง (2562) เขียนโดย มาทิลดา วูดส์ นวนิยายเรื่อง ร้านขายเวลา (2565) เขียนโดย คิมซ็อนย็อง เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในบริบทของวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ได้ทำหน้าที่ในการชี้แนะและอธิบายปรากฏการณ์ของสังคมอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของผู้คนที่ละเลยการให้ความหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือการทำความเข้าใจตนเองอย่างใคร่ครวญ ผู้ปริทัศน์จึงมีความสนใจที่จะค้นหว่าแท้จริงแล้วความหมายในชีวิตคืออะไร มีความสำคัญอย่างไร กับผู้คนในยุคปัจจุบัน ...

หนังสือ The Power of Meaning อะไรทำให้ชีวิตคนเรามีความหมาย ของ Emily Esfahani Smith แปลโดย อรพรรณ คูหเจริญ นาวายุทธ เป็นหนังสือที่น่าสนใจเล่มหนึ่งที่จะตอบคำถามเหล่านั้นได้ หนังสือเล่มนี้เป็นงานเขียนของอาจารย์สาขาวิชาจิตวิทยาเชิงบวก ที่มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา และเป็นนักเขียนที่มีความสนใจด้านวัฒนธรรม จิตวิทยา ปรัชญา และประสบการณ์มนุษย์ ซึ่งผู้เขียนอธิบายว่าหนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นจากการทำวิจัยของเธอที่พบแก่นเรื่อง (Theme) ของผู้ที่ปรากฏซ้ำแล้วซ้ำเล่า ระหว่างการพูดคุยกับบุคคลต่าง ๆ ผสมผสานกับการศึกษาเอกสารและแนวคิดจากนักปรัชญา นักจิตวิทยาหลายท่าน รวมถึงการศึกษาผลงานทางด้านปรัชญา วรรณกรรม ศาสนา และภาพยนตร์ด้วย เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้มีความน่าสนใจตรงที่ผู้เขียนพยายามอธิบายว่าอะไรทำให้ชีวิตของคนเรามีความหมายผ่านการวิเคราะห์วรรณกรรม ภาพยนตร์ ประสบการณ์ชีวิตของผู้คน และการสัมภาษณ์ผู้คน กระทั่งให้สามารถอธิบายปรากฏการณ์การใช้ชีวิตอย่างมีความหมายของผู้คนว่าประกอบไปด้วยความผูกพัน

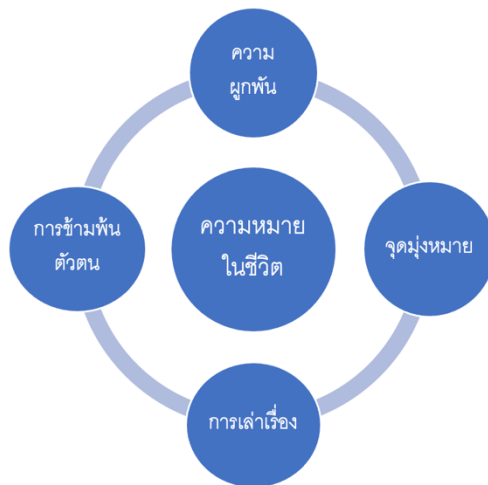
(Belonging) จุดมุ่งหมาย (Purpose) การเล่าเรื่อง (Storytelling) และการข้ามพ้นตัวตน (Transcendence) ซึ่งจะนำเสนอสาระสำคัญ ดังนี้

หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 7 บท เริ่มตั้งแต่ บทนำ ที่ปูพื้นเกี่ยวกับการทำความเข้าใจ ความหมายในชีวิตผ่านการค้นหาและมุมมองของผู้เขียน โดยผู้เขียนตั้งข้อสังเกตว่า ในอดีตความ เชื่อทางศาสนาและระบบความเชื่อทางจิตวิญญาณทำให้ผู้คนมีความหมายในชีวิต เห็นคุณค่า ในการดำเนินชีวิต และมีกิจกรรมสัมพันธ์ที่เชื่อมต่อกันอย่างลึกซึ้งตามขนบความเชื่อและ แนวปฏิบัติของแต่ละศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้ชีวิตของพวกเขามีความหมายมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันกลุ่มคนในประเทศที่พัฒนาแล้วนั้น ศาสนาอาจไม่ได้มีอิทธิพลครอบงำจิตใจของ ผู้คนเหมือนเดิมอีกต่อไป หากแต่ศาสนากลายเป็นเพียงทางเลือกหนึ่งในหลาย ๆ ทางเลือกของ ผู้คน ดังนั้นจึงมีทั้งคนที่มีศาสนา และคนที่ไม่นับถือศาสนาใด จึงนำไปสู่คำถามว่าเราจะใช้ชีวิต อย่างมีความหมายได้อย่างไร ปัจจุบันระบบการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เฉพาะทางอย่าง เชี่ยวชาญ คนเก่งจะได้งานการที่ดีเงินเดือนสูง ทำให้คนในสังคมเกิดการแข่งขันมากขึ้น อีกทั้งเมื่อ เงินเข้ามามีอิทธิพลหลักในการดำเนินชีวิตของผู้คน เมื่อเราต้องตั้งใจเรียนเพื่อเงิน เมื่อเราต้อง ทำงานเพื่อเงิน เพราะเงินคือความสุขและสามารถซื้อความสุขได้ ในช่วงเวลาหนึ่งการวิจัยเกี่ยวกับ ความสุขจึงเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย ทั้งระบบการศึกษาที่คิดค้นหาวิธีสอนที่จะทำให้ผู้เรียน มีความสุข ระบบสังคมที่มุ่งให้คนในสังคมมีความสุข หากแต่ท้ายที่สุดข้อค้นพบประการหนึ่งของ การทำให้มีความสุข คือ ยิ่งไล่หาความสุขยิ่งทำให้เราไม่มีความสุข ดังนั้นจึงอนุมานได้ว่าการมี ความสุขไม่ได้หมายความว่าชีวิตจะมีคุณค่า หากแต่ว่าการทำบางสิ่งเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือ การได้รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม การที่ตนเองได้สร้างประโยชน์ให้กับผู้อื่นด้วยความรู้สึ กจากใจจริง เมื่อเราอยู่ในสภาวะนั้นจะมีความรู้สึกยิ่งกว่าความสุข และสิ่งนั้นเองที่เรียกว่า “ความหมาย” การใช้ชีวิตจะมีความหมายจึงมีความสำคัญยิ่งสำหรับคนใน ยุคปัจจุบัน หากแต่ว่า ทำอย่างไรชีวิตเราจึงจะมีความหมาย

เนื้อหา บทที่ 1 วิภัติความหมาย นำเสนอเกี่ยวกับการค้นหาความหมายว่า “อะไรทำให้ ชีวิตมีค่าพอที่จะอยู่ต่อ หรืออะไรคือแรงผลักดันให้ผู้คนทะยานไปข้างหน้า มีแรงบันดาลใจ มีความหวัง” โดยบทนี้ผู้เขียนได้นำเสนอเรื่องราวของนักปราชญ์มาอธิบายร่วมกับความหมาย ในชีวิตที่บรรดานักปราชญ์เหล่านั้นได้สร้างขึ้น สาเหตุที่ต้องค้นหาความหมายในชีวิตเพราะ ในสหรัฐอเมริกาช่วงเวลาตั้งแต่ปี 1960 เป็นต้นมา เกิดภาวะสิ้นหวังทำให้ประชากรฆ่าตัวตาย เป็นจำนวนมาก และมีอัตราการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นถึงสามเท่าในช่วงหลังศตวรรษที่ 20 โดยในปี 2016 อัตราการฆ่าตัวตายถือว่าสูงที่สุดในรอบเกือบ 30 ปี ในขณะที่มีผู้ฆ่าตัวตายทั่วโลกเกือบ

1,000,000 คน ตั้งแต่ปี 1999 เป็นต้นมา (น.39) ผู้เขียนมองเห็นว่าสิ่งนี้เป็นวิกฤติของผู้คน ในขณะที่เทคโนโลยีและเศรษฐกิจพัฒนาขึ้นความเจริญในด้านต่างๆ ก็พัฒนาขึ้นเช่นกัน แต่การพัฒนาดังกล่าวกลับสวนทางกับสภาวะจิตใจของผู้คนที่หดหู่ สิ้นหวัง กระทั่งนำไปสู่การฆ่าตัวตาย ภาวะเหล่านี้ผู้เขียนอธิบายว่าเนื่องมาจากการไร้ความหมายในชีวิต โดยยกตัวอย่างชีวประวัติของนักปราชญ์ เช่น ลีโอ ตอลสตอย นักเขียนนวนิยายผู้มีชื่อเสียงชาวรัสเซียที่เกิดอาการซึมเศร้าจากข้อสงสัยเรื่องการมีชีวิตอยู่อย่างรุนแรง และรู้สึกลอยๆ ฆ่าตัวตายเพราะชีวิตของเขาไร้ความหมาย กระทั่งตอลสตอยค้นพบว่าศาสนาและลัทธิความเชื่อทางจิตวิญญาณและทำให้ชีวิตมีความหมาย ตั้งแต่นั้นเขาจึงอุทิศตนเพื่อคนอื่น โดยเฉพาะคนยากไร้ เช่นเดียวกับศาสดาของศาสนาที่เขานับถือ อัลเบิร์ต กามูส์ นักเขียนนวนิยายและปัญญาชนชาวฝรั่งเศส ที่ค้นพบว่ามนุษย์ต่างแสวงหาความหมายกันอย่างไม่หยุดหย่อน แต่เป็นเพราะหาความหมายไม่พบจึงทำให้ชีวิตไร้แก่นสาร นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์ความหมายของดอกกุหลาบจากวรรณกรรมเรื่องเจ้าชายน้อย (Le Petit Prince) ที่อธิบายว่าเจ้าชายน้อยทุ่มเททั้งเวลาและพลัง เอาใจใส่ดอกกุหลาบของเขาเป็นพิเศษ จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าชายน้อยและดอกกุหลาบมีความหมาย ส่วนวิลเลียม ดูแรนต์ นักประวัติศาสตร์และนักปรัชญา เชื่อว่าความหมายเกิดจากการข้ามพ้นตัวตนนั้นหมายความว่าคนที่มนุษย์มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นในฐานะส่วนหนึ่งขององค์รวมของสังคม การมีสัมพันธ์เชื่อมโยงกับบางสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวเอง ก็จะทำให้มนุษย์มีความหมาย

ผู้เขียนได้สรุปว่าจากการทำวิจัยว่า แก่นเรื่อง 4 ประเภทที่ได้ปรากฏขึ้นระหว่างการพัฒนาบุคลิกต่าง ๆ ทั้งคนที่ใช้ชีวิตอย่างมีความหมายและคนที่กำลังแสวงหาความหมายในชีวิตจะปรากฏแก่นเรื่อง 4 ประเภท คือ 1) ความหมายเกิดจากความสัมพันธ์ของเรากับผู้อื่น 2) การมีพันธกิจสักอย่างเพื่อเอื้อประโยชน์แก่สังคม 3) การทำความเข้าใจประสบการณ์ของเราและเข้าใจว่าตัวเราเป็นใครผ่านการบอกเล่าเรื่องราว และ 4) การเชื่อมโยงตัวเองกับบางสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่าตัวเอง หรือการข้ามพ้นตัวตนนั่นเอง สามารถอธิบายแก่นของการสร้างความหมายในชีวิตได้ดังนี้

ภาพ 1 การสร้างความหมายในชีวิต

บทที่ 2 ความผูกพัน ในบทนี้ผู้เขียนได้หยิบยกเรื่องราวของคนที่ต้องการ ความผูกพันระหว่างกัน ในฐานะคนที่ผ่านประสบการณ์เดียวกัน คนที่มีความเข้าใจกัน เมื่อคนเหล่านี้ได้อยู่ด้วยกันทำกิจกรรมร่วมกันจะเกิดความเมตตาเห็นอกเห็นใจกัน และทำให้รู้สึกว่ามีคุณค่ากับคนกลุ่มเล็ก ๆ เมื่อได้มีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยยกตัวอย่างเรื่องของการก่อตั้งสมาคมนิคมความย้อนยุคผิวดมอย่างสร้างสรรค์ หรือ SCA ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นองค์กรนานาชาติของผู้มีความคิดสร้างสรรค์ซึ่งคลั่งไคล้เรื่องราวเกี่ยวกับยุคกลางในยุโรป คนในสมาคมจะนัดสังสรรค์กันบางช่วงเวลา และเมื่อมาเจอกันพวกเขาจะแต่งกายแบบคนยุคกลาง การก่อตั้งสมาคมนี้ทำให้เห็นว่าเราสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพใหม่ ๆ และรักษาความสัมพันธ์เก่าแก่ให้เหนียวแน่นได้ รวมถึงการใส่ใจผู้อื่นทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันเชื่อมโยงเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน และเมื่อมีความเชื่อมโยงผูกพันจะทำให้ชีวิตของเรามีความหมาย

บทที่ 3 จุดมุ่งหมาย ในบทนี้ผู้เขียนอธิบายว่า คนเราต้องมีเป้าหมายในชีวิตเพราะการกำหนดเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายให้กับชีวิตสำคัญมาก โดยผู้เขียนได้หยิบยกประสบการณ์ของบุคคลมาอธิบายร่วมกับการกำหนดจุดมุ่งหมายในชีวิตของบุคคลเหล่านั้น เช่น คอสส์ มาร์เตในวัยเด็ก เขามีฐานะยากจนและเขาก็ต้องการที่จะหลุดพ้นจากความยากจน กระทั่งเขาได้เข้าสู่วงการค้ายาเสพติด จนกลายเป็นเจ้าพ่อ ค้ายารายใหญ่ คอสส์ร่ำรวยขึ้น เขาใช้ชีวิตอย่างหรูหรา กิน อยู่อย่างสบายจนมีน้ำหนักตัวมาก ต่อมาคอสส์ถูกจับกุม ซึ่งเขามองว่าเป็นเพียงการเปลี่ยนที่อยู่ชั่วคราวเท่านั้น หากแต่วันหนึ่งคอสส์ได้ค้นพบความหมายในชีวิตด้วยการอ่านคัมภีร์ไบเบิล เขาจึงกลับตัวกลับใจ และตั้งใจว่าจะทำตัวให้เป็นประโยชน์กับสังคม เริ่มจากสังคมในคุกของเขา

ก่อน คอสส์ค้นหาวิธีการลดน้ำหนักจนได้ผลดี และสอนนักโทษให้ลดน้ำหนักด้วย นักโทษหลายคนมีชีวิตใหม่มีสุขภาพที่ดีขึ้น หลังจากออกจากคุก คอสส์เลือกทำธุรกิจเกี่ยวกับการออกกำลังกาย และใช้เงินจากธุรกิจนี้ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน เรื่องของคอสส์ทำให้เห็นว่าทุกคนมีจุดมุ่งหมายที่ต่างกันไป ซึ่งจุดมุ่งหมายนั้นสอดคล้องกับตัวเราและสิ่งที่เราให้ค่า จุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของเรา รวมถึงผู้เขียนได้ศึกษางานวิจัยของแกรนต์ที่มีข้อค้นพบว่า คนที่ทำงานไม่ว่าในด้านไหนก็สามารถพบจุดหมายในการทำงานได้เสมอ ถ้ามีจิตใจที่พร้อมช่วยเหลือผู้อื่น

บทที่ 4 การเล่าเรื่อง บทนี้เป็นการเล่าถึงการค้นหาความหมายของชีวิตโดยผ่านเรื่องราวของตัวเอง ผู้เขียนนำเสนอว่าการเล่าเรื่องของตัวเองที่จะเป็นอุทาหรณ์ให้กับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นบทเรียนหรือเป็นแนวปฏิบัติให้กับผู้อื่น จะทำให้เราได้ค้นพบความหมายในชีวิตของตัวเอง และเรื่องเล่านั้นอาจจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่มีความหมายสำหรับผู้อื่นด้วย แรงกระตุ้นให้เราเล่าเรื่องเกิดจากความต้องการลึก ๆ ของมนุษย์ทุกคน นั่นก็คือความต้องการที่จะเข้าใจโลก กล่าวคือเป็นการให้คำนิยามชีวิตจากมุมมองของตัวเอง การเล่าเรื่องถูกนำมาใช้ในแวดวงของจิตแพทย์ด้วย ในบทนี้ผู้เขียนได้นำนวนิยายมาอธิบายร่วม เช่น นวนิยายเรื่อง Life of Pi (การเดินทางของพาย พาสเทล) ที่กล่าวถึงเรื่องเล่าอันทรงอิทธิพลผ่านสัญลักษณ์สัตว์ ผู้เล่าเป็นผู้มีอำนาจในการกำหนดสิ่งต่าง ๆ ซึ่งการอ่านนวนิยายทำให้เราเกิดปัญญาได้โดยไม่จำเป็นต้องเผชิญความบอบช้ำทางจิตใจเหมือนอย่างตัวละคร เรื่องเล่าจึงมีความสำคัญมาก เพราะเป็นการจัดระเบียบความคิดให้กับตัวผู้เล่าและสร้างความหมายให้กับตัวผู้เล่าเอง รวมถึงผู้รับฟังด้วยที่จะได้รับประสบการณ์หรือแง่มุมใหม่ ๆ จากเรื่องเล่านั้น แล้วนำไปสร้างความหมายให้กับตนเองต่อไป

บทที่ 5 การข้ามพ้นตัวตน ในบทนี้ผู้เขียนอธิบายเกี่ยวกับการข้ามพ้นตัวตนว่าเป็นการทำความเข้าใจตัวตนของตนเองอย่างแท้จริง ทำให้เกิดการตระหนักรู้และเกิดปัญญาพร้อมเผชิญหน้ากับสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นอย่างกล้าหาญ ประสบการณ์ ข้ามพ้นตัวตนจะช่วยให้บุคคลลดความกลัว ความวิตกกังวล ซึ่งผู้เขียนได้ใช้กรณีศึกษาเป็นผู้ป่วยระยะสุดท้าย ผู้ป่วยจำนวนมากหวาดกลัวความตาย เพราะยังคงยึดติดกับโลกทัศน์แบบวัตถุนิยมและมองว่าความตายเป็นสิ่งที่น่าหดหู่ แต่ในขณะเดียวกันผู้ที่ข้ามพ้นตัวตนจะมองว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสรรพสิ่งและรู้สึกขอบคุณชีวิต กล่าวได้ว่าการข้ามพ้นตัวตน หมายถึง การที่มนุษย์ตระหนักว่าตนเองเป็นสิ่งที่เล็ก ๆ และเป็นส่วนหนึ่งของวัฏจักรที่เชื่อมโยงกันของสรรพสิ่งในโลก หากมนุษย์ตระหนักได้เช่นนั้นก็จะเข้าสู่สภาวะข้ามพ้นตัวตน และเมื่อข้ามพ้นตัวตนมนุษย์จะไม่ยึดติด ไม่หวาดกลัวต่อความตาย แต่จะรู้จักกับความหมายของตนเองว่าตนเองเป็นเพียงเสี้ยวเล็ก ๆ ของจักรวาล

บทที่ 6 การเติบโต บทนี้จะเป็นการนำเสนอการฝ่าฟันประสบการณ์ที่สร้างความหมายให้กับชีวิตผ่านแก่นเรื่องทั้ง 4 ประเภท ประสบการณ์จะช่วยผลักดันให้เราเติบโต มีปัญญา และมีชีวิตที่สมบูรณ์ขึ้น แก่นเรื่องหลัก คือความรู้สึกรู้สึกผูกพันเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน จุดมุ่งหมาย การเล่าเรื่อง และการข้ามพ้นตัวตน ถ้าแก่นเหล่านี้แข็งแกร่งพอเมื่อมนุษย์เผชิญกับความทุกข์ ความเจ็บปวดก็จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณค่า ผู้เขียนเรียกสิ่งนี้ว่าการเติบโต ในบทนี้มีการหยิบยกเอาประสบการณ์ของผู้คนที่ค้นหาความหมายของชีวิตได้จากวิกฤตที่เกิดขึ้นในชีวิต เช่น บ็อบ เคอร์รี่ ทหารผ่านศึกจากสงครามเวียดนาม เมื่อสงครามจบลง เขาเริ่มฝันเห็นภาพ เลวร้ายของเครื่องบินตก เลือด และการตายของผู้คน เคอร์รี่เฝียวยาคความเจ็บปวดในใจ ด้วยการดื่มเหล้า วันหนึ่งเขาดื่มเหล้าเมาและขับรถชนคนตาย เคอร์รี่กลายเป็นฆาตกร ครอบครัวต้องสูญเสียความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งนอกจากครอบครัวของเขาแล้ว เขายังทำลายครอบครัวของชายที่เสียชีวิตด้วย อุบัติเหตุครั้งนั้นทำให้เคอร์รี่หันมาทบทวนตนเอง คิดใคร่ครวญว่าเขาจะมีประโยชน์แก่โลกได้อย่างไรบ้าง เขาจึงตั้งธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการ คือ ดราวยุทธ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เป็นศูนย์กลางชุมชนทหารผ่านศึกในรูปแบบของร้านกาแฟร้านที่ต้อนรับทั้งทหารผ่านศึกและผู้ที่ไม่ได้เป็นทหาร เปิดพื้นที่ให้ผู้คนได้เข้ามานั่งคุยกัน สิ่งนี้ทำให้เคอร์รี่เปลี่ยนชีวิตตนเอง และได้ช่วยเหลือทหารผ่านศึก อีกหลายคนให้หลีกเลี่ยงความผิดพลาด และปัญหาจากการติดสุราแบบที่เคยเกิดขึ้นกับเขา ซึ่งตัวเคอร์รี่เองก็ไม่ได้ดื่มอีกเลยนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

เตเดสกีและคาลฮูน อธิบายว่าคนเราสามารถเติบโตหลังผ่านวิกฤตชีวิตได้ 5 วิธีทาง คือ 1) สร้างความสัมพันธ์ของพวกเขากับคนอื่น ๆ ให้ความผูกพันกลายเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน 2) หาหนทางและจุดมุ่งหมายใหม่ ๆ ในชีวิต 3) ความบอบช้ำทำให้พวกเขาต้องพบความเข้มแข็งในใจ 4) ชีวิตทางจิตวิญญาณความศรัทธาที่ลึกซึ้ง และ 5) พวกเขาต้องหันกลับมาชื่นชมชีวิตให้มากขึ้น ในบทนี้ผู้เขียนพยายามอธิบายการเติบโตของผู้คนว่าการเติบโตของผู้คนมาจากปัจจัยสำคัญ คือ การค้นพบว่าชีวิตของพวกเขามีความหมายอย่างไร การที่จะเรียนรู้ความหมายในชีวิตของบางคนอาจจะต้องผ่านจุดวิกฤตหรือเหตุการณ์เลวร้ายบางอย่าง แล้วใช้จุดนั้นเป็นเครื่องทำความเข้าใจแก่นแท้ของชีวิต ซึ่งเราเรียกมันว่าความหมายในชีวิต ทั้งนี้เมื่อเรารู้ว่าชีวิตมีความหมายอย่างไร ก็จะทำให้เราเติบโตขึ้นอย่างงดงาม

บทที่ 7 วัฒนธรรมแห่งความหมาย วัฒนธรรมแห่งความหมายเป็นความพยายามและความคาดหวังที่ผู้เขียนต้องการให้เกิดขึ้นในสังคม ภายใต้แนวคิดที่ว่าคนเราจะมีชีวิตอย่างมีคุณภาพจะต้องรู้ว่าความหมายของชีวิตของตนเองคืออะไร ดังที่ผู้เขียนกล่าวว่า “วัฒนธรรมแห่งความหมายที่ยกมาในหนังสือเล่มนี้ใช้หลังกำเนิดทั้งสี่ประเภท เพื่อขยายค่านิยมเป้าหมาย

ในเชิงบวกให้ผู้คนต่างรับรู้แล้วเคารพเกียรติของกันและกัน ส่งเสริมคุณธรรม เช่น ความใจดีมีน้ำใจ ความเมตตา ความรัก ยกระดับคุณภาพชีวิต ไม่ทำร้ายผู้อื่น” (น.250) ซึ่งผู้เขียนเชื่อว่าวัฒนธรรมแห่งความหมายเหล่านี้จะสร้างประโยชน์ให้กับโลกได้ต่อไป

บทสรุป ได้อธิบายว่าความหมายในชีวิตมีพลานุภาพอันยิ่งใหญ่ที่จะผลักดันสังคมให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพ ให้นุชนูญรู้จักและเข้าใจตนเอง รวมถึงใช้ชีวิตอย่างระมัดระวัง การทำประโยชน์ให้กับสังคม เช่น การช่วยเหลือผู้อื่น การรักใคร่รักคนด้วยหัวใจ ความหมายในชีวิตเป็นแสงสว่างท่ามกลางสังคมที่มีมืดมิดเช่นปัจจุบัน สังคมที่ดำเนินไปพร้อมกับการก้าวกระโดดของเทคโนโลยี ความก้าวหน้าของเศรษฐกิจที่ผกผันกับสภาวะจิตใจคนที่ต่ำลง การสร้างวัฒนธรรมแห่งความหมายจึงนับเป็นทางออกที่จะทำให้ผู้คนได้เดินช้าลง หันมาละเมียดละไมกับชีวิต และใช้ชีวิตของตนเองอย่างมีความหมายได้ต่อไป

จากการปริทัศน์หนังสือ The Power of Meaning อะไรทำให้ชีวิตคนเรามีความหมายของ Emily Esfahani Smith เห็นได้ว่าผู้เขียนพยายามอธิบายความหมายของชีวิต และให้แนวทางการใช้ชีวิตอย่างมีความหมายของผู้คนในยุคปัจจุบัน ซึ่งเมื่อนำเนื้อหาและแนวคิดที่ผู้เขียนนำเสนอมาตีความร่วมกับปรากฏการณ์ของสังคม เช่น ความผูกพัน ที่ผู้เขียนอธิบายเรื่องของสัมพันธภาพของผู้คนกระทั่งก่อให้เกิดความผูกพันจะนำไปสู่การสร้างความหมายของชีวิตได้ตรงกันข้ามกับสภาวะการณ์ของสังคมในยุคปัจจุบันที่ผู้คนขาดสัมพันธภาพและขาดความผูกพันกัน อันเนื่องมาจากปัจจัยหนึ่ง คือ เทคโนโลยี ที่แม้จะเชื่อมต่อให้คนห่างไกลกลายเป็นคนใกล้ แต่กลับทำให้คนใกล้ไกลออกไปทุกที เมื่อไม่มีความผูกพันและไม่มีความสัมพันธ์อันดีที่มาจากความเข้าใจกันอย่างแท้จริงจึงทำให้ความสัมพันธ์เปราะบาง จุดมุ่งหมาย ผู้เขียนอธิบายว่าจุดมุ่งหมาย คือ พันธกิจของชีวิตที่ทำให้คนก้าวเดินด้วยความมั่นใจ และพร้อมที่จะทำเพื่อใครสักคน เพื่อสังคม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างแท้จริง เมื่อมีจุดมุ่งหมายบุคคลจะกล้าเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคเพื่อทำตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ ในขณะที่เดียวกันคนในสังคมปัจจุบันมักใช้ชีวิตอย่างไร้จุดมุ่งหมาย คนบางคนนำจุดมุ่งหมายในชีวิตไปผูกมัดไว้กับผู้อื่น เมื่อต้องพบกับความผิดหวังจึงทำให้ชีวิตเข้าสู่ภาวะไร้จุดมุ่งหมายจนไม่ต้องการที่จะมีชีวิตอยู่ การพยายามฆ่าตัวตายจึงเกิดขึ้น เป็นต้น

จากสารัตถะของหนังสือที่ผู้ปริทัศน์ได้ประมวลและนำเสนอในบทความนี้ จึงกล่าวได้ว่า “The Power of Meaning อะไรทำให้ชีวิตคนเรามีความหมาย” ของ Emily Esfahani Smith เป็นหนังสือที่มีคุณค่า ทันสมัย และเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งความพยายามของผู้เขียนในการเสนอแนะวัฒนธรรมแห่งความหมายให้เกิดขึ้นในสังคมนั้น นับเป็นคุณูปการที่หนังสือเล่มนี้ได้พยายามค้นหาทาง ออกให้กับสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยปัญหา

ความวุ่นวาย และการพัฒนาทางวัตถุอย่างก้าวกระโดด หนังสือเล่มนี้จึงเหมาะสมสำหรับผู้อ่าน ในการทำความเข้าใจความหมายของชีวิต และหาหนทางค้นหาความหมายของชีวิตให้กับตนเอง นอกจากนี้ครู อาจารย์ หรือผู้สนใจ อาจนำแนวคิดในหนังสือเล่มนี้ไปปรับใช้ และเผยแพร่ความรู้ ตามความเหมาะสม เพื่อสร้างสังคมแห่งความหมายให้เกิดขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- คิม, เอส. วาย. (2565). *ร้านขายเวลา* (พิมพ์ครั้งที่ 4) [시간을 파는 상점] (สุมาลี สุนจันทร์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: พิคโคโล.
- วูดส์, เอ็ม. (2562). *เด็กชาย นก และช่างต่อโลง* [The boy, the bird & the coffin maker] (วิกันดา จันทรทองสุข, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: แพรวเยาวชน.
- สมิธ, อี. อี. (2560). *อะไรทำให้ชีวิตคนเรามีความหมาย* [The Power of Meaning] (อรวรรณ คุณเจริญ นาวายุทธ, ผู้แปล). สมุทรปราการ: โอ้มายก้อด.
- ฮาเสะ, เอส. (2564). *ทะมึงกับเด็กชายและความหมายของชีวิต* [少年と犬] (หนึ่งฤทัย ปราดเปริยว, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: พิคโคโล.